

Početní praktikum 1: třetí(b) písemka - podzim 2017¹

1. Vypočítejte práci, kterou vykoná síla $\vec{F} = (x - y, x, \sqrt{z})$ působící v matematicky záporném směru po křivce dané předpisem $(x - 3)^2 + y^2 = 1, z = 3$, z počátečního bodu $(3, -1, 3)$ do koncového bodu $(2, 0, 3)$. Je toto pole konzervativní? (2,5 bodu)

Výsledek: $W = \frac{1 - \pi}{2}$, pole není konzervativní.

2. Dokažte, že dané silové pole $\vec{F} = -k \frac{\vec{r}}{r+1}$ je konzervativní. Pokud ano, určete jeho potenciální energii v bodě $P = (X_0, Y_0, Z_0) = (1, 0, 0)$, pokud potenciální energii v bodě $x, y, z = (0, 0, 0)$ stanovíme jako $E_0 = \ln 2$. Veličina $k = 1$ je konstanta, r je velikost polohového vektoru $\vec{r} = (x, y, z)$. (2,5 bodu)

Výsledek: $E_P = k [r - \ln(r + 1)] \Big|_{(1,0,0)} + E_0 = 1$

3. Vypočítejte polohu těžiště tělesa $\mathcal{T} = \{(x, y, z) | x^2 + y^2 + z^2 \leq R^2, z \geq 0\}$, jehož hustota $\rho = Az$ (kde A je kladná konstanta). (2,5 bodu)

Výsledek: $x_T = 0, y_T = 0, z_T = \frac{8}{15}R$

4. Hypotetické fyzikální pole je určeno potenciálem $\phi = Ae^{-r} + r^{-1}$, kde A je kladná konstanta a r je velikost polohového vektoru \vec{r} . Určete vektor intenzity \vec{E} tohoto pole a dokažte, že divergence tohoto pole, tedy $\vec{\nabla} \cdot \vec{E} = Ae^{-r} \left(\frac{2}{r} - 1 \right)$. (2,5 bodu)

Výsledek: $\vec{E} = \left(Ae^{-r} + \frac{1}{r^2} \right) \frac{\vec{r}}{r}, \quad \vec{\nabla} \cdot \vec{E} = Ae^{-r} \left(\frac{2}{r} - 1 \right)$.

¹Veličiny jsou uváděny pouze jako velikost, nejsou uváděny příslušné jednotky.